

Léto
plné
neskutečných
věcí

ROWAN COLEMAN

AUTORKA BESTSELLERU KNIHA VZPOMÍNEK

Léto
plné
neskutečných
věcí

ROWAN COLEMAN

2017

Copyright (c) 2017 by Rowan Coleman
Translation (c) 2017 by Markéta Polochová

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE SUMMER OF IMPOSSIBLE THINGS,
vydaného nakladatelstvím Ebury Press, Londýn 2017,
přeložila Markéta Polochová
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazykový redaktor: Jiří Popiolek
Korektura: Hana Pušová a Karla Bedrlíková
Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Dušan Žárský
Obálka: Rajka Marišinská
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v listopadu 2017

ISBN 978-80-73498-249-1

*Lily, která je tak moudrá, laskavá a kurážná
a celý svět jí leží u nohou.*

*Přicházely chvíle, kdy jsem dokonce uvěřila
až šesti neskutečným věcem už před snídaní.*

Alenka v kraji divů a za zrcadlem, Lewis Carroll

Prolog

Oxfordshire, 6. června 2007

Dívám se do matčiny tváře poprvé od noci, kdy zemřela, a cítím, jak mě to proměňuje. Jako by mě to otevíralo a rozplétalo – a během okamžiku si připadám jako cizinka ve vlastním těle.

Existuje teorie, která říká, že pouhým pohledem na něco dokážete změnit způsob, jakým se objekt vašeho pohledu chová. Pouhým díváním se je na kvantové úrovni možné změnit univerzum i to, jak se chová. Efekt pozorovatele se tomu říká ve fyzice. Nebo také princip nejistoty. Vesmír bude samozřejmě i nadále dělat to, na co je zvyklý, ať ho při tom pozorujeme, či nikoli, ale když teď sleduju křehkou podobu své matky, třepotající se na zdi, kam je její obraz promítán, nemůžu se podobných myšlenek zbavit. Že pouhým sledováním těchto záběrů, na kterých je, jsem změnila uspořádání všech věcí, které jsem až dosud znala, nebo jsem si to alespoň myslela.

Jenom před několika málo okamžiky oznámila matka mně a mojí sestře, že náš táta – muž, s nímž jsem vyrůstala

a kterého jsem milovala – není můj biologický otec. A ano, vesmír, který mě obklopuje, se významně vychýlil a jednou provždy se změnil. A to i přesto, že přesně v okamžiku, kdy to máma vyslovila, mi došlo, že jsem to vlastně celý život věděla. Cítila jsem zvláštní neslučitelnost, jinakost s každým úderem srdce i v každém sklopení hlavy. Dokonce ji prozrazovaly i mé modré oči cizinky ve vlastní rodině.

Nemám jinou možnost, musím se dívat dál: věci nabraly určitý směr a já se jimi musím nechat vést. Musím to spatřit, ať už to bude cokoli, přestože právě dívání může úplně všechno změnit. Je to jednoduchá fyzika, záhada celého vesmíru zestručněná do těchto osobních, stěžejních okamžiků.

Neexistuje ale žádná rovnice, která by mi pomohla ozřejmit, jak se teď cítím, když se dívám na tvář ženy, kterou jsem postrádala v každickém okamžiku za posledních osm měsíců.

Sedí ve venkovské zahradě v Oxfordshire, před domem, v němž jsem vyrůstala. Tatáž zahrada teď za skřípajícími vraty stodoly září v plném květu. Růže mají ještě jizvy, to jak je máma prostříhávala, azalky, které vysadila, se rozpučely. Ale zahrada, v níž ji vidím sedět, by se klidně mohla nacházet na Marsu, tak vzdálená mi právě teď připadá. Máma je tak strašně daleko, dostala se nadobro mimo můj dosah. Světlo šedé bavlněné šaty jí splývají na holých, dohněda opálených nohou, vlasy má prokvetlé stříbrem a oči tak plné světla. Usazená je na staré židli z kuchyně, jejíž nohy se boří do půdy porostlé jemnou trávou. Musela to nahrát někdy v období pozdního léta, protože růžové keře jsou v plném květu a jejich tmavé, lesknoucí se listy odrážejí sluneční paprsky. S největší pravděpodobností to bude přelom léta a podzimu, období, kdy se situace s tátou konečně obrátila k lepšímu po

těch několika strašlivých týdnech, v nichž jsme se obávali, že by mohl mít rakovinu střev. To neznamená nic jiného, než že už loni v létě – tak hrozně dávno –, celé dlouhé měsíce předtím, než zemřela, byla máma skálopevně přesvědčená o tom, co udělá. Když si to uvědomím, pocítím bodnutí skutečné, fyzické bolesti na hrudi, prudké a ostré.

„Přestože mi na zápěstí hodinky tikají dál a dál,“ říká její zachycená podoba a jemný větřík jí odfoukává vlasy z tváře, „neustále jsem uvězněná tady v minulosti, nebo alespoň jedna moje část je. Jako motýlek jsem přišpendlená v jediné minutě, v jediné hodině, ve dni, který jednou provždy změnil můj život.“

V očích se jí lesknou slzy.

„Všem lidem v mém okolí mohlo připadat, že pokračuji v chůzi, že mluvím dál. Zdálo se, že postupuji v čase, pěkně šedesát vteřin za minutu, jak to má být, ale ve skutečnosti jsem byla statická, zachycená v pozastavené animaci. Přemýšlela jsem, bez ustání jsem přemýšlela o jediném činu... o tom jediném, zásadním... rozhodnutí.“

Na pár vteřin si rukou zakryje tvář. Snad se snaží skrýt hrozbu dalšího proudu slz. Svaly na krku se pohybují, hrud ale zůstává nehybná. Když znovu spustí ruku do klína, usmívá se. Je to úsměv, který tak dobře znám: je to její úsměv plný odvahy.

„Mám vás moc ráda, vy moje překrásné dcerky.“

Je to fráze, kterou nám máma opakovala skoro každý den našeho života. A když ji teď slyším, jak ji říká znovu – přestože pouze na obraze přenášeném projektorem na zeď –, připadá mi to jako kouzlo, které bych chtěla dokázat zachytit a podržet v dlani.

Máma se nakloní na židli kupředu. Její oči hledají čočku kamery a skrze ni nacházejí přímo mě. A já najednou cítím, jak se podvědomě sunu dozadu, jako bych dostala strach, že by se mohla natáhnout a dotknout se mě.

„Tento film jsem natočila jako rozloučení, poslední sbohem, protože nevím, kdy – a jestli vůbec – naleznu odvahu říct vám to osobně. Je to mé rozloučení, ale ještě něco víc – je to zároveň můj vzkaz pro tebe, Luno.“

Když ji slyším říkat mé jméno, jako bych na krku ucítila závan jejího dechu, teď, jak na mě promluvila.

„Pravdou je, že si nejsem vůbec jistá tím, jestli chci, abys tohle věděla. Abys cokoli z toho věděla. Možná k tomu ani nikdy nedojde. Možná že nyní, v tomto okamžiku, je daný způsob jediný, jak se odvážím říct tobě i Pee o svém druhém životě, o paralelním životě, který vedu vedle toho, co prožívám s vámi, děvčata, a s vaším otcem. O životě, který žiji v paralelním vesmíru, tam, kde se vteřinová ručička nikdy neposouvá kupředu. Ano, myslím... myslím si, že tohle je jediné místo, na němž seberu dost odvahy, abych vám o něm řekla.“ Máma zavrtí hlavou. V očích se jí lesknou slzy a mezi tím za její hlavou duchové dávno mrtvých včel vlétají do květů náprstníku červeného a zase vylétají ven a sbírají pyl z cihlové vyzdívky dávno zchátralé budovy.

„Víte, jednoho dne, už je to hodně, hodně dávno, se mi přihodilo něco moc špatného, a na oplátku jsem i já udělala něco moc špatného. Od toho okamžiku mi za zády neustále stál duch a následoval mě, kamkoli jsem se hnula, čekal na všech místech, na která jsem pohlédla, pronásledoval mě. A já vím, dobře vím, že jednoho dne už mu nedokážu uniknout. Jednoho dne mě chytí a zajme do své moci. Jednoho

dne se mu jeho pomsty dostane. A ten den přijde brzy, již brzy. A pokud sledujete tohle video –“ a její hlas se do mě zasekne jako háček, „– potom se mu to již podařilo, dostal mě...”

Nakloní se tak blízko k čočce kamery, že teď namísto jejího obličejce vidíme pouze rozmazanou šmouhu. Hlas sníží až k šepotu. „Poslouchejte mě: pokud se budete dívat opravdu pozorně a budete se hodně snažit, najdete mě v Brooklynu, na tomtéž místě a v okamžiku, z něhož jsem se už nikdy skutečně nevymanila. V našem domě, na místě, kde jsem vyrůstala, právě tam mě naleznete. A společně se mnou i další filmy, které jsem natočila. Luno, pokud se budeš dívat opravdu pozorně – pokud se budeš chtít dívat i s vědomím, co jsem tehdy udělala... Víš, on mě nikdy nenechá jít. Najdi mě... prosím tě.“

7. ČERVENCE 2007

*„Celý ten domnělý rozdíl mezi minulostí,
přítomností a budoucností není nic jiného
než pouhá iluze.“*

Albert Einstein

První kapitola

Cestujeme ve zvláštní bublině, moje malá sestřička Pea a já, skryté v tichém, chladném interiéru klimatizovaného taxíku, zatímco venku se letní ulice v neznámé krajině spalované ostrým sluncem rozprostírají s každou zatáčkou dál a dál. Projíždíme podél mostů a budov, které jako by mi byly nějak vzdáleně povědomé. Jsou jako relikvie příběhů, kterým jsme naslouchaly, když jsme vyrůstaly. Neustále se rozrůstající mapa světa, který nikdo z nás nikdy dřív nenavštívil, a přesto ho máme vepsaný a zakódovaný přímo do naší DNA.

Brooklynská čtvrť Bay Ridge rozhodně nevypadá, jak jsem si ji představovala, poté co jsem viděla celou řadu filmů odehrávajících se ve státě New York. Je to plochá krajina s převážně dvoupodlažními budovami protkaná sítí širokých ulic a plná úhledných, dřevěných domů. Provinční Amerika na okraji obrovského samosprávného souseda, který bydlí jen o dveře vedle: největšího města na celém světě. Zdá se, jako by New York shlížel na Bay Ridge přes řeku Hudson bez valného zájmu.

V sálavých paprscích červencového slunce je cítit poklidnou jistotu. Dokonce i lidé, kteří se procházejí po chodnících, jako by měli v obličejích vepsaný vrozeně nevzrušený výraz. Všichni se tváří, jako by tohle místo bylo postaveno jenom kvůli nim jako ostrůvek bezpečí, místo, na které zbytek světa nikdy nepohlédne. Místo, kde mohou tajemství zůstat skrytá navěky, pokud víte, kam je schovat. Místo, na kterém se může v tichosti odehrávat život a láska i smrt, aniž by na zemském povrchu zanechaly jakoukoli sebemenší stopu. Zdá se, že když překročíte Brooklynský most, čas se přímo ve svém vrcholu o poznání zpomalí.

Tohle je svět, v němž vyrůstala naše matka, svět, ze kterého uprchla a už se do něj nevrátila. Nikdy nás nenapadlo, že jednoho dne budeme cestovat právě sem a urazíme celou cestu až do bodu vzniku, k prvopočátku. Oficiálně jsme sem přijely, abychom se konečně vypořádaly s jejím majetkem a začaly s prodejem dlouho zanedbávané, opuštěné budovy, již máma vlastnila společně se sestrou – ženou, s níž nepromluvila dlouhých třicet let. Ten dům byl kdysi jejím domovem, středobodem jejího vesmíru. Neoficiálně a tajně sem přicházíme proto, že nám to řekla. Chceme ji najít, chceme nalézt stopy vedoucí k mému biologickému otci, jehož existence mi ještě i teď připadá jako nějaký popletený sen.

„Možná to jenom celé nějak pomotala,“ řekla Pea, když film skončil a zvířený prach se stále snášel v proudu světla z tátova projektoru, který jsme si musely tajně vypůjčit. „Chci říct, že v nejtemnějších chvílích trpěla bludy. Fantazírovala. Možná že jen napůl vědomě žila v nějaké noční můře. To bude ono.“

„Ano,“ odpověděla jsem pomalu a nejistě. Každým pó-

rem těla jsem vstřebávala, co právě vyřkla. „Mohlo by to být ono... jenže...“

Podívala jsem se na sestru a zjistila jsem, že konečně začíná chápat to, co já jsem věděla už dávno. Moje jasně modré oči: jediné modré oči po několika generacích na obou stranách naší rodiny tak daleko do minulosti, jak si kdo dokázal vzpomenout.

„Musíš zjistit, jestli to náhodou nemůže být pravda,“ dokončila Pea větu místo mě. „Oba dva se moc milovali, tak moc. Zvlášť v době, kdy máma opustila Brooklyn a odešla od své rodiny, jen aby mohla být s ním. Nedává prostě smysl, že by mohl existovat ještě jiný muž... Ale i kdyby ano, nic se tím nemění. Ty jsi pořád ty. Vždycky budeš naše Luna.“

Pea ale nemohla vědět, že jsem se odjakživa cítila trochu jako cizinka ve vlastní rodině, jako bych k nim tak úplně nepatřila. A že to, co máma na tom videu říkala, bylo vlastně svým způsobem zvláště uklidňující.

Táta se na tuhle cestu chtěl vydat společně s námi, ale podařilo se nám ho přesvědčit, aby zůstal doma. Dokonce i teď, o několik měsíců později, je po mámině ztrátě tak křehký. Navíc má vysoký tlak a lékař mu let výslovně nedoporučoval. O filmu jsme se mu nezmínily, přestože jsme měly. Mohly jsme se zeptat přímo jeho, jestli je to pravda, a uvěřit tomu, co by nám odpověděl, ale neudělaly jsme to. Připadalo nám příliš kruté, aby v rozmezí pouhých několika měsíců přišel o manželku i o dceru, a to přestože jsme se s tátou měli rádi stejně silně jako předtím. Myslím, že tak trochu tušil to, co my jsme už věděly s jistotou. A vím, že by ho to ranilo. Proto jsme ho prosily, aby zůstal doma. Postarají se o něho přátelé a my zatím vyřídíme veškeré náležitosti. A možná se nám

podaří objevit také skrytá tajemství a jednu část mě samé. Tu část mé osobnosti, která, jak naše matka upřímně věřila, tady na nás někde čeká.

Její sestra Stephanie chtěla dům prodat, jakmile jejich otec a náš dědeček v roce 1982 zemřel. Tlusté dopisy od právníků začaly přicházet s nebývalou rychlostí. Nechápala jsem tehdy sice, co v nich přesně je, ale dobře jsem viděla, že při pouhém pohledu na obálku letecké pošty se mámě vždycky roztřáslý ruce. Máma odmítala dům prodat a nehodlala ze svého postoje ustoupit. Měla pro to své důvody. Nikdy jsme se nedozvěděli, jaké přesně, ale ať jí v tom bránilo cokoli, možná to celé takhle dopředu naplánovala, protože svoji polovinu domu přepsala na Peu a na mě. A teď – zrovna když je potřebujeme – tu čekají peníze jen na to, až si je vybereme. Stačí jediný výlet do Bay Ridge, nabídnout dům na trhu s nemovitostmi, a měly bychom dostat tolik, aby se moje sestra znovu postavila na nohy, tentokrát už jednou provždy. A snad bych tady i já mohla nalézt odpovědi na otázky, které jsem si celý život kladla, přestože jsem nedokázala s jistotou říct, k čemu se vztahují.

Pea – celý život, už od narození jsem jí tak říkala, Hrášku – je nervózní. Neklidně proplétá prsty v klíně, nehty má polámané a okousané, klouby zčervenálé a odřené jako po zápase. Stopy však nepocházejí z pěstního souboje. Jsou to jizvy z její každodenní bitvy, kdy se snaží nesáhnout po lahvi nebo prášcích. Je jí čtyřiadvacet, a tentokrát je čistá už osm týdnů. Minule zůstala střízlivá osmnáct měsíců a já jsem si už už myslela, že to dokázala, jenomže potom máma umřela, tak náhle a překvapivě. Tvrdě jsem bojovala, abych ji udržela na správné cestě, rvala jsem se s přívalem zármutku a zmat-

ku, které jsme obě viděly přicházet, a věděly jsme, že ji nakonec pohltí. Jenomže jsem nebyla dost silná.

Tentokrát už sestru padnout nenechám.

Tentokrát ji udržím v bezpečí. Pokud se dokážu plně soustředit na to, na čem opravdu záleží, na to, co je *skutečné*, potom se mi podaří ji zachránit.

Položím si značnou tíhu starého fotoaparátu na stehno, natáhnou se a vezmu ji za ruku, která se po mém doteku konečně zklidní. Sestra se na mě podívá zpoza skel růžových slunečních brýlí ve tvaru srdíček, které si koupila na letišti.

„Proč jsi tenhle starý krám vlastně brala s sebou?“ zeptá se mě a pokývne k fotoaparátu, tátovu starému Pentaxu, tomu, jehož hledím se díval i tenkrát ve chvíli, kdy mu poprvé padl zrak na mámu. „Na e-Bayi bys za něj nedostala ani mizerných padesát babek. Vím to, protože jsem se ho jednou pokusila prodat. Teď je totiž všechno digitální, víš?“

„Já vím, ale tohle je víc než jen fotoaparát, je to... památka. Je to malý střípek z mámina a tátova příběhu. A krom toho, ráda se dívám na věci skrz hledí fotoaparátu. Říkala jsem si, že bych mohla nafotit místa, která kdysi na film zaznamenával i táta, abych mu je pomohla oživit. On se sem sice možná vydat nemohl, ale jeho fotoaparát ano. Napadlo mě, že by mu to mohlo udělat radost.“

„Bude se mu to líbit,“ pokývne Pea souhlasně hlavou. „Mělas být fotografa, a ne vědkyně. Na vědkyni máš až příliš umělecké cítění.“

„Jsem fyzik,“ připomenou jí. „A ve skutečnosti je spousta toho, co dělám, vlastně umění. Jak se cítíš?“

„Tak, že bych si teď vážně dala panáka, něco, co mě nakopne, nebo rovnou oboje,“ odpoví. „Ale to je tím, že jsem vzhůru, takže vlastně nic nového.“